

ringen skal ske løbende frem til 2010 og har som formål at dokumentere erfaringer og effekter fra de forskellige typer jobcentre, at sikre effektiv udnyttelse af ressourcer, kompetencer, metoder og redskaber samt styrke fokus på resultater og effekter.

Som et yderligere eksempel kan nævnes, at regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner har aftalt, at genoptræningsområdet skal monitoreres i løbet af 2007. Resultatet heraf skal foreligge april 2008. Kommunerne har som en konsekvens af kommunalreformen overtaget genoptræning efter udskrivning fra sygehus fra de hidtidige amter. I dag har kommunerne altså myndigheds- og finansieringsansvaret for det samlede træningsområde, der ikke foregår i forbindelse med sygehusindlæggelse.

Folkeskoleområdet

For de mange sammenlægningskommuner har overgangen også betydet, at de har skullet harmonisere det eksisterende serviceniveau i de tidligere kommuner. Mange kommuner har benyttet denne anledning til at gennemføre omlægninger og effektiviseringer af driften på de store serviceområder.

Dette har især været tilfældet på folkeskoleområdet, hvor mange sammenlægningskommuner har valgt at nedlægge eller slå de mindste skoler sammen. Der ligger imidlertid også pædagogiske overvejelser bag mange af disse beslutninger, da de lave elevtal medfører så få elever pr. klassetrin, at det kan være uhensigtsmæssigt for undervisningen og det sociale miljø. Nedlæggelse eller fusioner af skoler møder ofte stor modstand i lokalbefolkningen – især i mindre byer og landdistrikter, der frygter, at beslutningen vil sætte områdets udvikling i stå og føre til affolkning.

Velfærdsministeriet har i februar 2008 offentliggjort resultaterne af en analyse af konsekvenserne af skolelukninger i landdistrikter.¹ Mange af de pågældende landdistrikter er lokaliseret i landets udkantsområder. Analysen viser, at skolelukningerne ikke er årsag til lokalområdernes tilbagegang, men nærmere resultatet af en forudgående tilbagegang, da det er karakteristisk for disse områder, at de har haft en negativ be-

folkningsudvikling i en længere periode frem til skolelukningen. I forhold til en skoleluknings kvalitative påvirkning af lokalområdet konkluderer analysen bl.a., at skoler i landdistrikter har en vigtig funktion som samlingspunkt i lokalområdet, men at foreningslivet dog kun moderat påvirkes af skolelukninger. På længere sigt er der dog en risiko for, at foreningslivet kan stagnere.

Tilrettelæggelsen af den lokale skolestruktur er kommunalbestyrelsernes ansvar, men regeringen fremlægger i foråret 2008 et lovforslag, der skal give kommunerne større frihed til at organisere et bæredygtigt skolevæsen i overensstemmelse med lokale forhold. Lovforslaget giver kommunerne bedre muligheder for at etablere fælles ledelse af flere skoler. Endvidere vil mulighederne for at drive skoler og dagtilbud sammen blive øget, så især mindre lokalsamfund får bedre muligheder for fortsat at have egne skoler og dagtilbud. Lovforslaget er også omtalt i selve redegørelsen.

5.2 Finansieringsreformen

Som en følge af kommunalreformen blev der også vedtaget en reform af tilskuds- og udligningssystemet, der tager højde for den nye opgavefordeling og kommuneinddeling. Finansieringsreformen, der trådte i kraft 1. januar 2007, skal således sikre, at kommunalreformen ikke medfører uhensigtsmæssige ændringer i byrdefordelingen mellem kommunerne. Finansieringsreformen indebærer herudover et højere udligningsniveau, der primært kommer de vanskeligt stillede kommuner i udkantsområderne til gavn.

Regionalpolitisk redegørelse 2007 redegjorde for de grundlæggende principper i det nye udligningssystem, der kort fortalt indebærer et højere udligningsniveau, dynamiske reguleringsmekanismer til at opfange skævheder, der måtte opstå senere, samt en gradvis forhøjelse af de socioøkonomiske kriteriers vægt i udligningen. Der er tale om ændringer, der primært kommer vanskeligt stillede kommuner til gavn.

Byrdemæssige forskydninger

Figur 5.1 illustrerer de byrdefordelmæssige forskydninger for den enkelte kommune af kommunalreformen og finansieringsreformen.

¹ Teknologisk Institut (2008), *Skoler i landdistrikter. Sammenfatning*, (www.vfm.dk).